

Oriëntatie opdracht

Host: OvidSP Bestand: PsycINFO

Zoek in 30 minuten:

- zoveel mogelijk tijdschriftartikelen
- in het Engels en Nederlands
- verschenen vanaf 2008
over
- Therapie bij alcoholverslaving van jongeren en jong volwassenen.

Noteer zoektermen, aanpak en (tussen-)resultaat.

VOGIN

m.w.b.v. Eric Sierverts

Zoekstrategie

doel:

- effectief en efficiënt tegemoet komen aan de informatie-behoefte van de aanvrager
(of je dat nu zelf bent of een ander)

belang:

zelfde testvraag uitgevoerd door meer zoekers:

- niemand meer dan 30% van totaal
- weinig overlap tussen resultaten
- beoordeling relevantie: 0-50%
- grote variatie in zoekstrategie

het lijkt dus goed naar verbetering te streven

VOGIN

Zoekstrategie

- **Waarover** zoek ik informatie? > onderwerp +
- **Wat voor** informatie zoek ik? > soort materiaal, niveau, ...
- **Waarvoor** zoek ik informatie? > oriëntatie (webzoekmachine?)
> volledigheid? (ook betaalde info)
> precisie (nadruk op vraaganalyse)
- **Waarin** zoek ik informatie? > bestandskeuze
- **Hoe** zoek ik daarin die informatie? > gebruik mogelijkheden zoekstelsysteem
> zoekstijl
- **Hoe goed** heb ik gezocht? > beoordeling zoekresultaat
> kwantitatief / kwalitatief
- **Hoe** pas ik zoekactie aan? > aanpassing zoekprofiel

VOGIN

Waarover: Vraaganalyse

Ontleden van de vraag:

Inhoud

- onderwerp

In- of beperken

- niveau
- soort / type informatie
- taal
- tijdsperiode
- documenttype
- kosten
- aantal artikelen / documenten

Beide zijn van invloed op bestandskeuze en zoekstrategie

VOGIN

Vraaganalyse

Ontleden van vraag in *aspecten*

Therapie bij alcoholverslaving van jongeren en jong volwassenen

- 1. Therapie
- 2. Alcoholverslaving
- 3. Jongeren en jong volwassenen

Centrale aspect is : alcoholverslaving

! Soms zijn bepaalde aspecten niet te vertalen

VOGIN

Zoektermen

Synoniemen voor ieder aspect:

Therapie	Alcoholverslaving	Jongeren & jong volwassenen
Medicijnen	Drankverslaving	Jeugd
Behandeling	Drankmisbruik	Adolescenten
Psychotherapie	Alcoholisme	Pubers
Etc.	Etc.	Etc.

VOGIN

Zoektermen

Termen vertalen in het engels:

Therapy	Alcohol addiction	Youth & young adults
Drugs	Alcohol abuse	Youngsters
Treatment	Alcoholism	Adolescents
Etc.	Etc.	Etc.

*Vakterminologie ontlenen aan:
vakwoordenboeken, thesauri, lexica etc*

VOGIN

Waarin zoek ik informatie?

Welke database?

Welk andersoortig systeem?

Webzoekmachine of database?

Antwoord op die vraag is van belang voor het soort zoekstrategie dat je op moet zetten

VOGIN

Waarin zoek ik informatie?

Webzoekmachine of database?

Waarom je in zoekmachines altijd te veel vindt
(en lang niet alles relevant)

<u>google</u>	<u>database</u>
• ~40 miljard• (vrijwel) full-text zoeken• niet beperken op standaard/gecontroleerde terminologie• alleen AND; geen proximity	• ~100.000 – 20 miljoen• (vaak) alleen ti+ab+trefwoorden• vaak mogelijk in te perken op alleen trefwoorden / categorie• vaak verfijnde proximity ipv AND
- (maar ranking geeft titelwoorden en (bijna) "phrases" wel voorrang)*

VOGIN

Waarin zoek ik informatie?

Webzoekmachine of database?

Waarom je in zoekmachines toch lang niet alles vindt

<u>google</u>	<u>database</u>
• nodigt niet uit tot gebruik van OR (voor synoniemen)• geen truncatie
<i>(maar wel enkel/meervoud + ?)</i>• geen query-expansie via gecontroleerd vocabulair• relevante resultaten verdrinken in de massa	• gericht op Booleaans zoeken met OR• wel truncatie• soms (automatisch) query-expansie via afgekapte onderwerpcodes of related/narrower termen in thesaurus (<i>explode</i>)• --

VOGIN

Hoe zoek ik: Na bestandkeuze - let op bestandsstructuur

Velden die inhoud representeren

<u>Algemeen</u>	<u>PsycINFO (OvidSP)</u>	<u>web</u>
• <i>gecontroleerde terminologie:</i>		
• Descriptoren	SH of DE: subject headings	<i>niet</i>
• Classificatie codes	CC of CW: classification codes	<i>niet</i>
• Onderwerpspecifiek	AG: Age Groups	<i>niet</i>
• <i>ongecontroleerde terminologie:</i>		
• Titel en samenvatting	Title (TI), Abstract (AB)	<i>intitle:</i>
• Volledige tekst	niet	☒
• Ongecontroleerde trefwoorden	Identifier (Key Concepts(ID)) (wonder wheel; kwmap ?)	

VOGIN

Na bestandkeuze - let op bestandsstructuur

Velden voor inperken / beperken zijn bijv:

<u>Algemeen</u>	<u>PsycINFO (OvidSP: Limit)</u>	<u>web</u>
• Publicatiejaar	YR: Year of Publication	<i>date</i>
	UC: Update Code	
• Document type	DT: Document Type	<i>filetype</i>
• Taal	LG: Language	<i>language</i>
• Land	LO: (Population) location	<i>domain</i> <i>country</i>

*Welke velden in een bestand bij OvidSP:
Database Field Guide / Search Fields*

VOGIN

Zoekprofiel

Omzetten van (inhoudelijke aspecten van) de vraag in zoektermen van het bestand.

Rekening houden met:

- 1. Volledigheid vraagformulering
 - alle aspecten opnemen ?
 - *education* in onderwijskundig bestand of *behavior* in psychologisch bestand; deze begrippen discrimineren niet
 - sommige aspecten zijn niet te vertalen: bijv.: *invloed van ...*
- 2. Specificiteit zoektermen
 - hoe specifiek ?
 - ook "te" specifieke ?
 - multidisciplinair bestand met brede terminologie of vakspecifiek bestand met vakspecifieke terminologie
 - wat wordt bijv. bedoeld met *therapie*?

VOGIN

Zoekprofiel

Indien een gecontroleerde indextaal beschikbaar is:

Omzetten van termen voor aspecten in:

- thesaurustermen
 - thesaurus: lijst met standaardtermen om onderwerpen aan te duiden, waarbij ook onderlinge relaties tussen termen zijn weergegeven: specifiekere, bredere, verwante termen
- classificatiecodes
- subject headings
- bedrijfsnamen
- product-codes
- chemische stoffen

VOGIN

Thesaurusingangen

Term	Alcohol Drinking Patterns
Used For	→ Drinking (Alcohol)
Broader term	→ Drinking Behavior Drug Usage
Narrower term	→ Alcohol Abuse Alcoholic Intoxication Social Drinking
Related term	→ Alcoholism → Binge Drinking Blood Alcohol Concentration Underage Drinking

VOGIN

Thesaurusingangen

Alcoholism
[Used For] Alcohol Addiction Alcohol Dependency
[Broader Terms] Addiction Alcohol Abuse
[Narrower Terms] Alcoholic Psychosis
[Related Terms] Alcohol Drinking Patterns Alcohol Intoxication Alcohol Withdrawal Children of Alcoholics Fetal Alcohol Syndrome Nutritional Deficiencies Sobriety Toxic Disorders

VOGIN

Thesaurusingangen

Treatment
F Therapy
N Adjuvive Treatment
Aftercare
Alternative Medicine
Behavior Modifiction
Bibliotherapy
Cognitive Techniques
.....
Psychotherapy
.....
R Caregivers
Case Management
.....

Psychotherapy
F Reconstructive Psychotherapy
B Treatment
N Adlerian Psychotherapy
Adolescent Psychotherapy
Analytical Psychotherapy
Autogenic Training
Behavior Therapy
Brief Psychotherapy
Child Psychotherapy
Client Centered Therapy
.....
Transactional Analysis
R Cognitive Therapy

VOGIN

Gebruik thesaurus bij OvidSP

- Search Tools
 - Aanvinken Thesaurus
 - Intypen term
 - toont termen, zoekt **niet**
 - Explode
 - zoekt documenten met thesaurusterm en alle NT's (+ NT's)
 - Focus
 - Alleen als thesaurusterm
- **Enter term:** alcoholism
- Termset wordt getoond
- Aanvinken (gewenste) termen
- **Continue**
- **Exp Alcoholism/**
- *Alcoholism/

VOGIN

Query expansie bij OvidSP en Pubmed

OvidSP

- "Automatisch"
Basic Search:
include related terms
- "niet automatisch"
Advanced Search
Map term to subject heading

Pubmed

- systeem kijkt of daarmee corresponderende thesaurusterm bestaat en zoekt daar (ook) op
NB: maar NIET als je een term truncateert !
- als je dat niet bewust "uitzet", zal standaard **explode** op die thesaurustermen worden uitgevoerd

VOGIN [vb](#)

The screenshot displays the PubMed search interface. At the top, the search bar contains the term "tranquillisers". Below the search bar, the "Search Details" section shows the "Query Translation" as: "tranquilizing agents"[MeSH Terms] OR ("tranquilizing"[All Fields] AND "agents"[All Fields]) OR tranquilizers[All Fields] OR "tranquillizers"[All Fields] OR "tranquilizing agents"[Pharmacological Action].

The search results for "alcoholism" are shown, including a "Search Aid" section. The "Search Aid" section lists "Your search" terms used: alcoholism, intoxication chronic alcoholic, chronic alcoholic, alcoholism, chronic alcoholic intoxication, alcoholism alcohol abuse, alcoholic intoxication chronic, alcohol dependence, syndrome, alcohol dependence, alcohol addiction, dipsomania, alcoholisms, chronic alcohol abuse, alcohol problem drinking, and persistent alcohol abuse.

On the right side of the results, there is a table with columns for "Score", "Accession Number", "Author", "Source", "Key Concepts", and "Subject Headings". The "Subject Headings" column shows "Alc" with a link to "Alc".

VOGIN

Inhoud achterhalen specifieke indexen bij OvidSP

- Search Fields
 - Klikken op term = uitleg
 - Aanvinken + display index = overzicht
- Age groups
 - Bijvoorbeeld:
Aanvinken Document Type + Display index:
Eerst numerieke waarden veldinhoud: 2000
Vervolgens alle omschrijvingen: bibliography
Voorbeeld zoekopdracht bibliography.dt.
 - 100.ag. Postings 314694
 - 120.ag. Postings 8647
 - ...
 - 180.ag. Postings 166777
 - 200.ag. Postings 233196
 - 300.ag. Postings 883671
 - ...

VOGIN

Zoekprofiel

Indien géén indextaal aanwezig: gebruik 'vrije termen'

Zorg daarbij voor:

- woordvarianten (*spelling, vervoegingen, samenstellingen, ...*)
gebruik bijv. *bekijken indexen*
- synoniemen *<zie>*
- verwante begrippen (*ruimere, specifiekere*)
- quasi-synoniemen (*ook: antoniemen*)
- acroniemen & afkortingen

pas zo mogelijk truncatie toe (op web zeldzaam)

VOGIN

Zoektermen descriptorren of vrije termen ?

1. *Database gerelateerde argumenten*

- beschikbaarheid descriptorren (thesaurus)
- voldoende specifiek
- beoordeling kwaliteit indexering
 - let op jaar van invoering term
- een of meer databases !!!

2. *Vraag gerelateerde argumenten*

- aard van de termen
 - eenduidige / meerduidige termen
- aard van de vraagstelling
 - zoveel mogelijk, enkele relevante

VOGIN

Relaties tussen zoektermen

- termen voor één aspect:OR
adolescents OR youth OR students OR young adults
- (groepen) termen voor verschillende aspecten : AND
adolescents and alcohol and treatment

VOGIN

Relaties tussen zoektermen

Waar mogelijk 'AND' ondervangen door:

- specifiekere indextermen
- tekstoperatoren (nabijheids-operatoren)

Bijv.: houding van ouders t.o.v. alcohol gebruik van jongeren:

NIET: attitudes AND parents AND alcohol AND drinking AND adolescents

Resultaat o.a.:

houding van ouders t.o.v. jongeren

houding van jongeren t.o.v. ouders

houding van jongeren of ouders t.o.v. derden

WEL: parental attitudes, alcohol drinking patterns (descriptors)

parental ADJ2 attitudes, alcohol ADJ2 drinking (vrije termen)

[elders:] parental W/3 attitudes, alcohol W/3 drinking

VOGIN

Interactief zoeken: zoekstrategie

- bouwsteen- of blokkenmethode
 - bij meerdere inhoudelijke aspecten in goed ontsloten bestand (*zoals eerdere uitwerking*)
 - bij webzoekmachines ook mogelijk
 - meestal vraag in één keer formuleren (zoekvenster daarvoor vaak nogal klein)
 - soms stap voor stap in te perken (*search within results*) (alleen bij Google en Exalead)
- "best match" methode
- meest specifieke eerst
- citatie zoeken

VOGIN

Interactief zoeken: zoekstrategie

- bouwsteen- of blokkenmethode
- "best match" methode
 - bij zoekmachines
 - ook bij sommige hosts varianten hierop

NB: bij zoekmachines impliceert dit AND tussen de termen

- meest specifieke eerst
- citatie zoeken

VOGIN

Interactief zoeken: zoekstrategie

- bouwsteen- of blokkenmethode
- "best match" methode
- meest specifieke aspect eerst
 - bij zeer specifiek begrip of specialistisch bestand
 - eerst alleen op dat specifieke aspect zoeken en afwachten of dat misschien al goed resultaat geeft
 - zo nodig verder combineren met tweede concept om minder, maar meer relevant resultaat te krijgen (Morita therapy)
- citatie zoeken

VOGIN

Interactief zoeken: zoekstrategie

- bouwsteen- of blokkenmethode
 - "best match" methode
 - meest specifieke aspect eerst
 - citatie zoeken
 - goede uitgangspublicatie of webpagina
welke (meer recente) publicaties citeren dit artikel?
welke andere webpagina's linken naar deze pagina?
<u>speciale bestanden</u>	<u>webzoekmachines</u>
• citatie-indexen	(meeste)
• web of science	link: http://www.blabla.nl/leuk.html
• scopus	
• google scholar	

VOGIN

Interactief zoeken: Aanpassen zoekprofiel

opbrengst te klein :

- aspect weglaten
 - aspect ruimer definiëren (*vraag-expansie / term-uitdij methode*)
 - toevoegen van synoniemen, specifiekere termen,
 - gebruik van ruimere termen,
 - gebruik van truncatie.
- met hulp van:
- aanvrager
 - thesaurus (Mapping met Explode: toevoegen NT's)
 - gebruik index search fields
 - termen uit gevonden referenties
 - naslagwerken *<zie ook>*
- uitbreiden aantal doorzochte velden:
 - bijv. descriptor ook als vrije term
 - opnieuw beginnen (andere database?)

VOGIN

Interactief zoeken: Aanpassen zoekprofiel

opbrengst te groot / onvoldoende relevant : *(uitdunnen / indikken)*

- toevoegen extra aspect (*meer AND*)
- aspect specifiekere definiëren door:
 - termen weglaten (*minder OR; welke term is boosdoener?*)
 - specifiekere termen (*uit thesaurus*)
- beperken van aantal doorzochte velden:
 - alleen descriptoren
 - alleen (major) descriptoren [Focus]
 - beperken tot titelwoorden (*ook op web: beperken tot <.ti.>*)
- vervangen van AND door nabijheids-operatoren (adjX)
- termen uitsluiten met NOT
- limiteren op "wenselementen":
 - taal, jaren, deel database
 - *ook mogelijkheden bij webzoekmachines*

VOGIN

Samenvatting & opdrachten

- Besteed aandacht aan goede zoektermen
- [Kies het goede bestand (bestanden)]
- Gebruik de mogelijkheden van het bestand
 - gecontroleerde terminologie
 - gecontroleerde velden
- Gebruik de mogelijkheden van de zoektaal
 - bladeren in de indexen (search fields)
 - mapping
 - exploderen / focus in de thesaurus
 - limiteren met bepaalde velden
- Gebruik de mogelijkheden van zoekmachines

VOGIN